

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Školní vzdělávací program pro
předškolní vzdělávání

1	Identifikační údaje o škole.....	3
1.1	Název ŠVP.....	3
1.2	Údaje o škole.....	3
1.3	Zřizovatel.....	4
1.4	Platnost dokumentu.....	4
2	Obecná charakteristika školy.....	5
2.1	Velikost školy.....	5
2.2	Lokalita školy.....	5
2.3	Charakter a specifika budovy.....	5
3	Podmínky vzdělávání.....	7
3.1	Věcné podmínky.....	7
3.2	Životospráva.....	7
3.3	Psychosociální podmínky.....	8
3.4	Organizace chodu.....	9
3.5	Řízení mateřské školy.....	9
3.6	Personální a pedagogické zajištění.....	10
3.7	Spoluúčast rodičů.....	11
3.8	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	12
3.9	Podmínky vzdělávání dětí nadaných.....	13
3.10	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	14
4	Organizace vzdělávání.....	16
5	Charakteristika vzdělávacího programu.....	19
5.1	Zaměření školy.....	19
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu.....	19
5.3	Metody a formy vzdělávání.....	20
5.4	Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných.....	20
5.5	Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	27
6	Vzdělávací obsah.....	31
6.1	Integrované bloky.....	31
6.1.1	Slavíme.....	31
6.1.2	Moje rodina.....	33
6.1.3	Pojďme se seznámit.....	34
6.1.4	Ve zdravém těle, zdravý duch.....	35
6.1.5	Moje tělo a péče o něj.....	37
6.1.6	Moje město.....	38
6.1.7	Malý objevitel.....	39
6.1.8	Environmentální výchova.....	41
6.2	Popis zpracování třídního vzdělávacího programu.....	42
6.3	Dílní projekty a programy.....	45
7	Systém evaluace.....	46

1 Identifikační údaje o škole

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Rok plný zážitků

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Mateřská škola, Ostrava-Poruba, Dětská 920, příspěvková organizace

SÍDLO ŠKOLY:

Dětská 920/5, Poruba, 708 00 Poruba

KONTAKTY:

Telefon:

MŠ Dětská – 558 275 030

MŠ Větrná – 558 275 031

E-mail :

ms.detska@seznam.cz

ms.vetrna@seznam.cz

www stránky:

www.ms-detska.cz

www.msve.cz

REDIZO: 674000536

IČO: 70984646

IZO: 674000536

STATUTARNÍ ZÁSTUPCE ŠKOLY: Mgr. Petra Korbelová

ZPRACOVATELÉ PROGRAMU: Kolektiv učitelek mateřské školy

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Statutární město Ostrava, Úřad městského obvodu Poruba

ADRESA ZŘIZOVATELE:

Ostrava-Poruba, Klimkovická 28/55

KONTAKTY:

Telefon: 599 480 500

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST DOKUMENTU: 1. 9. 2020 - 1. 9. 2025

ČÍSLO JEDNACÍ: MSDE/2020/0533

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 25. 8. 2020

.....

ředitel školy

Mgr. Petra Korbelová

.....

Razítko školy

2 Obecná charakteristika školy

2.1 Velikost školy

Kapacita školy: 208

Počet tříd: 8

Počet pracovníků: 30

V případě potřeby a možnosti je stálý počet pracovníků doplňován o další pracovníky (např. chůvy, školní asistenty, apod.).

2.2 Lokalita školy

Lokalita školy:

Mateřská škola Dětská 920 a odloučené pracoviště Mateřská škola Větrná 1084 se nachází v širším centru města, v zástavbě panelových domů v blízkosti porubské Hlavní třídy. V dochozí vzdálenosti mají obě budovy MŠ parky se vzrostlými stromy. V okolí MŠ je mnoho zajímavých míst: plavecký bazén, zimní stadion, galerie Dukla, Středisko přírodovědců, Středisko volného času, tělocvična a knihovna a mnoho dalších míst, která s dětma navštěvujeme.

2.3 Charakter a specifika budovy

Charakter a specifika budovy/budov:

Pracoviště MŠ Dětská 920, Ostrava-Poruba. MŠ se nachází v obytném domě v přízemí a v jeho 1. - 2. nadzemním podlaží. Budova je ve vlastnictví Městského obvodu Poruba, který je zřizovatelem mateřské školy a společenství vlastníků. V přízemí je školní jídelna. V 1. a 2. nadzemním podlažím jsou 4 třídy, které mají vlastní šatny a sociální zařízení. Na každém patře se nacházejí další místnosti, které jsou využívány v 1. nadzemním podlaží jako badatelský koutek a kancelář ekonomky a vedoucí školní jídelny. V 2. nadzemním podlaží je vybudováno zázemí pro učitelky (sborovna a kabinet pomůcek) a ředitelna. V každém patře je kuchyňka.

Za budovou MŠ Dětská se nachází prostorná zahrada mateřské školy, která je vybavena herními prvky, pískovišti pro hry dětí, truhlíky pro rostliny a lavičkami. Je zde dostatečné množství zeleně, což umožňuje dětem ochranu před sluncem, zejména v letních měsících.

Pracoviště Větrná 1084, Ostrava-Poruba. MŠ se nachází v městské zástavbě 3. obvodu městské části Poruba. Je koncipována jako samostatná dvoupodlažní budova. V přízemí se nachází kancelář mateřské školy, šatny dětí a prostory školní jídelny. V 1. a 2. nadzemním podlaží jsou rozmístěny 4 třídy s vlastním sociálním zázemím, kabinet, sklad a kuchyňky. Od roku 2016 je v 1. nadzemním

podlaží v provozu třída s waldorfskými prvky a od roku 2019, na témže podlaží, druhá. Obě jsou vybaveny v souladu s požadavky waldorfské pedagogiky.

Za budovou MŠ Větrná se nachází prostorná jedinečně vybavená zahrada v přírodním stylu, která umožňuje mateřské škole svou práci více orientovat na environmentální výchovu.

Obě mateřské školy mají vlastní kuchyně, které vyhovují svým vnitřním zařízením požadavkům stanovených vyhláškou č. 107/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Dopravní dostupnost školy:

MŠ Dětská - Nedaleko MŠ se nachází tramvajová (Poruba Vozovna) i autobusová zastávka Nezvalovo náměstí, Věžičky). Před MŠ se nachází parkoviště pro osobní automobily.

MŠ Větrná - Nedaleko MŠ se nachází autobusová zastávka (Francouzská) a vzdálenější tramvajová zastávka (Telekom. škola). Před budovou MŠ mohou osobní automobily parkovat na vyznačených místech.

Informace z historie školy:

Mateřská škola, Ostrava-Poruba, Dětská 920, příspěvková organizace vznikla 1. 1. 2003 sloučením mateřských škol Dětská 920 a Větrná 1084.

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Mateřská škola má dvě samostatná pracoviště, na každém jsou 4 třídy. Na obou budovách naleznete dostatečně velké prostory, vybavené moderním funkčním nábytkem, který nese jak praktickou tak estetickou hodnotu. Třídy plně vyhovují individuálním potřebám pedagogů a dětí při všech vybraných činnostech. Jsou vybaveny dětským nábytkem, který je postupně obnovován a doplňován dle finančních možností MŠ. Vše je umístěno po celý den viditelně a přístupně.

Děti se společně s učitelkami podílejí na výzdobě prostor MŠ. Při výběru hraček pomůcek, náčiní, materiálů a doplňků je brán ohled na počet, věk, individuální potřeby dětí, ale také na funkčnost a výchovně vzdělávací přínos. Pomůcky i hračky jsou kvalitní, vizuálně příjemné a informačně nosné. Jsou umístěny tak, aby si je děti mohly samostatně brát a zpátky ukládat na své místo. K tomu je také vede samotné materiální uspořádání třídy, které je organizované a přehledné.

Prostředí tříd, šaten i dalších prostor MŠ umožňuje umístění dětských prací přehledně, přístupně jak pro rodiče, tak pro děti. Šatny jsou vybaveny šatními bloky se značkami dětí, s dostatečným prostorem pro ukládání náhradního oblečení, svršků, obuvi. Budova mateřské školy má k dispozici prostornou zahradu se vzrostlou zelení, která dětem v období letních dní poskytuje přirozený stín. Tyto prostory a jejich vybavení umožňují dětem rozmanité pohybové, enviromentální, případně výtvarní i jiné další aktivity (pískoviště, prolézačky, kola, balanční pomůcky, pružinové houpadlo, apod.)

Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

Zahrada mateřské školy Větrná 1084, odloučeného pracoviště MŠ Ostrava-Poruba, Dětská 920, příspěvková organizace, se rekonstrukce a revitalizace již dočkala, nicméně pro zahradu MŠ Dětská 920 je již renovace a rekonstrukce v plánu v následujícím období. Věříme, že se povede stejně jako je tomu u Větrníkovy zahrady v přírodním stylu (MŠ Větrná 1084).

3.2 Životospráva

Dětem je poskytována na obou našich zařízeních, a připravována ve vlastních kuchyních, plnohodnotná a vyvážená strava dle příslušných předpisů. Je tedy zachovávána vhodná skladba jídelníčku, dodržovány technologie přípravy pokrmů a nápojů. Je zajištěn dostatečný pitný režim v průběhu celého dne, prioritním nápojem je čistá voda, popřípadě čaj. Učitelky podporují děti v jeho plnění. Mezi jídly jsou dodržovány vhodné intervaly. Učitelky děti do jídla nenutí, podporují je v jeho ochutnávání.

Je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, který je natolik flexibilní, aby umožňoval organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci, aby bylo možné reagovat na neplánované události a individuální potřeby dětí.

Děti jsou každý den dostatečně dlouho venku, program činností je přizpůsobován počasí a kvalitě ovzduší. Mají dostatek volného pohybu na zahradě i v interiéru mateřské školy. V denním režimu je respektována individuální potřeba aktivity, volné hry, spánku a odpočinku jednotlivých dětí. Děti ke spánku nejsou nuceny, učitelky učí děti odpočívat, pokud ovšem dítě nepociťuje potřebu spánku, je mu nabízena jiná klidná činnost.

Učitelé se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem vhodný přirozený vzor.

Naším cílem je i nadále přizpůsobovat režim dne, aktivity, podmínky, v maximální možné míře individualitám dětí.

3.3 Psychosociální podmínky

Děti i dospělí se cítí v prostředí mateřské školy dobře, spokojeně, jistě a bezpečně. Nově přichozí dítě má možnost postupně se adaptovat na nové prostředí i situaci. Učitelé respektují potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování.

Děti nejsou neúměrně zatěžovány či neurotizovány spěchem a chvatem ani nadměrnou náročností prováděných činností. Všechny děti mají rovnocenné postavení a žádné z nich není zvýhodňováno ani znevýhodňováno. Jakékoliv projevy nerovností, podceňování a zesměšňování dětí jsou nepřijatelné. Děti jsou vedeny tak, aby měly povědomí o tom, že všechny rasy a národnosti jsou si rovny, a že lidem s hendikepem je potřeba pomáhat.

Volnost a osobní svoboda dětí je dobře vyvážená s nezbytnou mírou omezení vyplývajících z nutnosti dodržovat v mateřské škole potřebný řád a učit děti pravidlům soužití. Dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů. Třída je pro děti kamarádkým společenstvím, v němž jsou zpravidla rády. Pedagogický styl, je podporující, sympatizující, projevuje se přímou, vstřícnou, empatickou a naslouchající komunikací učitele s dětmi. Je vyloučeno manipulování s dítětem, zbytečné organizování dětí z obavy o časové podporování nezdravé soutěživosti dětí. Je uplatňován pedagogický styl s nabídkou, který počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte.

Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě předškolního dítěte a potřebám jeho života. Učitel se vyhýbá negativním slovním komentářům a podporuje děti v samostatných pokusech, je uznalý, dostatečně oceňuje a vyhodnocuje konkrétní projevy a výkony dítěte a přiměřeně na ně reaguje pozitivním oceněním, vyvaruje se paušálních pochval. Ve vztazích mezi dospělými i mezi dětmi se

projevuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost a zdvořilost, solidarita, vzájemná pomoc a podpora.

Všichni zaměstnanci se chovají důvěryhodně a spolehlivě (autenticky). Děti mají možnost vidět konkrétní vzájemnou pomoc mezi zaměstnanci školy navzájem i pomoc rodičů škole. Děti se s důvěrou obracejí na všechny zaměstnance školy. Učitelka se programově věnuje neformálním vztahům dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňuje prosociálním směrem (prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů u dětí).

3.4 Organizace chodu

Uspořádání dne v mateřské škole je dostatečně pružné, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální či aktuálně změněné potřeby. Do denního programu jsou pravidelně zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity, jež dětem nabízíme s ohledem na počasí uskutečnit také venku na zahradě MŠ. Mateřská škola také využívá nabídky aktivit blízké dětské tělocvičny.

Učitelé se plně věnují dětem a jejich vzdělávání. Děti nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí. Při vstupu dítěte do mateřské školy je uplatňován individuálně přizpůsobený adaptační režim. Zákonný zástupce má možnost účastnit se adaptačního procesu dítěte ve třídě.

Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený, a to včetně aktivit, které mateřská škola organizuje nad rámec běžného programu. Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru, aby ji mohly dokončit nebo v ní později pokračovat. Veškeré aktivity se snaží děti motivovat k vlastní aktivitě a experimentování. Snažíme se děti podněcovat, aby se zapojovaly do organizace činností, pracovaly svým tempem atp. Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, děti mají možnost účastnit se společných činností v malých, středně velkých i velkých skupinách. Je dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí. Pokud to děti potřebují, mají možnost uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností. Tuto možnost mají také při osobní hygieně apod.

Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí. Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky (věcné vybavení prostředí je dostatečné a kvalitní, pomůcky jsou připravovány včas). Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě, spojování tříd je maximálně omezeno.

3.5 Řízení mateřské školy

Mateřská škola má zpracovanou svou organizační strukturu a organizační řád školy.

Všichni zaměstnanci mateřské školy byli seznámeni s Organizačním řádem školy, svými povinnostmi a pravomocemi, znají úkoly v oblasti své práce a bezpečnostní předpisy mateřské školy a jsou povinni se jimi řídit a dodržovat je. Je vytvořen funkční informační systém, a to jak uvnitř mateřské školy, tak navenek.

Mateřskou školu vede a v právních záležitostech zastupuje ředitelka školy. Ředitelka vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, zapojuje spolupracovníky do řízení mateřské školy, ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názor. Podporuje a motivuje spoluúčast všech členů týmu na rozhodování o školním programu. Ředitelka školy vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, zaměstnance motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci.

Pedagogický sbor pracuje jako tým, zve ke spolupráci rodiče. Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční, opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětnou vazbu. Ředitelka vypracovává ŠVP ve spolupráci s ostatními pedagogy, případně s rodiči.

Pedagogové se pravidelně scházejí na pedagogických poradách, kde vyhodnocují svoji práci, vzájemně konzultují, přichází s novými podněty a nápady k naplňování programu školy. Ostatní pracovníci se scházejí na pracovních poradách dle požadavku vedoucí učitelky a dle důležitosti.

Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu mateřské školy, jsou smysluplné a užitečné. Z výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci. MŠ spolupracuje se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy, s nejbližší ZŠ, popřípadě i jinými organizacemi v místě mateřské školy a s odborníky poskytujícími pomoc zejména při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí.

Zvýšená pozornost je, ale také i nadále bude věnována uvádění začínajících učitelek do praxe. Tyto učitelky mají určenou uvádějící učitelku a jsou povinny zpracovávat přípravu k výchovně vzdělávací práci. Začínající učitelky získávají další zkušenosti hospitační činností u zkušenějších kolegyně. Nově také MŠ podporuje mentoring, který pomáhá získávat začínajícím učitelkám zkušenosti přirozeně, vědomě, dlouhodobě, s ohledem na individuální potřeby učitelky. Prolínáním těchto dvou přístupů a možností plánujeme vytvářet přívětivé prostředí pro nově začínající učitelky, a vytvářet tak podmínky pro zdravý kariérní růst a budování kompetencí učitelky.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Všichni zaměstnanci, kteří pracují v mateřské škole jako pedagogičtí pracovníci, mají předepsanou odbornou kvalifikaci. Ti, kterým část odbornosti chybí, si ji průběžně doplňují, ředitelka informuje pedagogy o seberozvojových kurzech, projektech, seminářích.

Pedagogický sbor, resp. pracovní tým funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel. Velký důraz je kladen na profesionální chování a jednání vůči dětem, jejich rodičům i k sobě navzájem.

Pedagogičtí pracovníci se sebevzdělávají, ke svému dalšímu vzdělávání přistupují aktivně. Ředitel podporuje profesionalizaci pracovního týmu, sleduje udržení a další růst profesních kompetencí všech pedagogů (včetně své osoby), vytváří podmínky pro jejich další systematické vzdělávání. Služby učitelů jsou organizovány takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna optimální pedagogická péče o děti.

Na základě možností a podmínek školy je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů ve třídě, optimálně alespoň v rozsahu dvou a půl hodiny. Zaměstnanci jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem (v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí).

Naším dlouhodobým cílem je doplnění tříletého semináře "Waldorfský učitel" u všech učitelek působících ve dvou třídách s waldorfskými prvky. Učitelky se také plánují i nadále pravidelně účastnit týdenních letních waldorfských akademií. Ostatní učitelky mají také v plánu rozšiřování svých znalostí, a prohlubování svých kompetencí učitelek MŠ díky dalšímu vzdělávání prostřednictvím kurzů, seminářů, webinářů.

3.7 Spoluúčast rodičů

Vztahy mezi rodiči a pedagogy jsou založeny na vzájemné důvěře, otevřenosti, vstřícnosti, porozumění, respektu a ochotě spolupracovat. Škola vnímá rodiče jako partnery podílející se na předškolním vzdělávání svých dětí. Pedagogové sledují konkrétní potřeby dětí a snaží se porozumět problémům, kterými rodina prochází. Mateřská škola pomáhá rodičům v péči o jejich dítě.

Abychom předcházeli možným úskalím adaptačního procesu dítěte, dáváme rodičům možnost podílet se na dění v mateřské škole, účastnit se různých programů vstupovat do her svých dětí. Jsou pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se v MŠ děje. Projeví-li zájem, mohou se také spolupodílet na tvoření programu MŠ.

Během celého školního roku mají rodiče možnost informovat se u třídních učitelek svého dítěte o jeho prospívání a také o jeho individuálních pokrocích v rozvoji i učení, a to každodenně při vyzvedávání svého dítěte, popřípadě si mohou s učitelkou domluvit konzultační schůzku, mimo dobu kdy se věnuje přímé pedagogické činnosti. Rodiče se mají možnost domluvat na společném postupu při jeho výchově a vzdělávání.

Zaměstnanci školy chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost v jejích svěřených vnitřních záležitostech. Jednají s rodiči ohleduplně, taktně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi. Nezasahují do života a soukromí rodiny.

Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o dítě; nabízí rodičům poradenský servis i nejrůznější osvětové aktivity v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

Kde uvítáme pomoc rodičů:

- při společných přípravách slavností, organizaci výletů, exkurzí, podávání námětů na výlety a exkurze
- vlastní účastí na slavnostech, workshopech, besídkách
- při společném budování zázemí, získávání pomůcek, hraček pro děti
- v podnětech ke zlepšení, zpestření či doplnění činností MŠ
- při účasti na samotné náplni výchovně vzdělávacího procesu např. seznámení děti s Vaší zajímavou profesí/řemeslem, organizací výletu, exkurze, ale také snahou komunikovat s pedagogy, poznávat se navzájem, obohacovat se

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Prostředí mateřské školy je utvářeno s ohledem na maximální bezpečí a potřeby dítěte se SVP. Cílem naší mateřské školy je integrace dětí se SVP a poskytnutí jim pocitu rovnoprávnosti v pravém slova smyslu. Integraci chápeme jako vzájemný proces, ve kterém se obě strany vzájemně přibližují, roste pospolitost a sounáležitost. Nabízíme dětem vhodné materiální zabezpečení a psychosociální podporu, aby se bez problému začlenily do skupiny dětí a jejich adaptace a následné vzdělávání probíhalo bez jakýchkoliv omezení.

V mateřské škole jsou k dispozici kompenzační (technické a didaktické) pomůcky dle potřeb konkrétního dítěte. V případě potřeby bude zajištěna kvalitní speciálně pedagogická péče ve spolupráci s odborníky z školských poradenských zařízení.

Mateřská škola zajišťuje spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství. V souladu s právními předpisy je snížen počet dětí ve třídě. Podle stupně přiznaného podpůrného opatření je přítomen asistent pedagoga.

- *Děti s vadami řeči a prvky autismu* – logopedická péče zajištěna učitelkami s logopedickým kurzem v rozsahu 250 hodin, úzká spolupráce s odborníky – logopedy, psychology, foniatry, speciální didaktické pomůcky zaměřené na rozvoj řeči, vhodné

kompenzační, didaktické pomůcky, zajištění specifických dovedností zaměřených na sebeobsluhu.

- *Děti s poruchami pozornosti a vnímání* – zklidňující prostředí, zvýšený bezpečnostní dohled, důsledný individuální přístup učitele, speciální didaktické pomůcky zaměřené na cvičení soustředění a pozornosti.
- *Děti s tělesným postižením* – třídy z technických propozic budovy bohužel nejsou bezbariérové, jinak je možné zabezpečit pohyb dítěte v prostorách školy pomocí dostupných technických prostředků nebo lidských zdrojů, kompenzační technické a didaktické pomůcky, sledujeme osvojení specifických dovedností v rozsahu individuálních možností dítěte, náhradní tělovýchovné aktivity možné s ohledem na postižení dítěte.

Při vzdělávání dítěte se SVP používají pedagogové vhodný komunikační styl, formy práce, organizaci práce a samozřejmě individuální přístup ke každému dítěti.

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Mateřská škola dle svých možností vytváří takové materiální podmínky, které umožní talent dítěte snáz rozpoznat a nadále rozvíjet (např. nadstandardní vybavení třídy hudebními nástroji, výtvarnými pomůckami, zajímavými projektovými dny, sportovními aktivitami...).

Mateřská škola má dostatek materiálů, knih a didaktických pomůcek, kterými může dále rozvíjet kognitivní schopnosti dětí. Vzdělávání nadaných dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.

Při vzdělávání jsou vytvářeny vhodné organizační podmínky (např. možnost samostatné práce s náročnějším zadáním). Pedagogové si prohlubují znalosti a dovednosti související se vzděláváním nadaných dětí. Podporují zvědavost dítěte, povzbuzují ke kladení otázek, podporují hledání vlastních cest a způsobů řešení, tvořivost, kombinační schopnosti a originalitu.

Mateřská škola spolupracuje s odborníky ze školského poradenského zařízení, se zákonnými zástupci dítěte a dalšími subjekty (zájmové organizace, vzdělávací instituce, sponzoři atp.). Pokud je dítě diagnostikováno jako mimořádně nadané SPC, je pro něj zpracován IVP. Školní vzdělávací programy a doplňkové školní projekty dávají učitelkám dostatek možností, prostoru a námětů pro individuální práci s mimořádně nadanými dětmi tak, aby se jejich talent a schopnosti dále rozvíjely a bylo sledováno jejich přirozené tempo rozvoje.

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Třídy, ve kterých probíhá vzdělávání dvouletých dětí, jsou vybaveny dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti. Vhodné vybavení bude dle možností naší MŠ průběžně rozšiřováno a doplňováno. Třídy jsou vybaveny tak, aby dětem byly znepřístupněny bezpečnost ohrožující předměty. Také nábytek v těchto třídách je zajištěn s ohledem na menší tělesnou výšku dvouletých dětí, podporuje správné držení těla při sezení a je stabilní. Herna dětem poskytuje dostatečný prostor pro volný pohyb a hru, umožňuje variabilitu v uspořádání prostoru. Děti si mohou volit kouty, ve kterých jim bude dobře, ale také si je mohou samy vytvářet.

Mateřská škola je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte. Učitelky dbají na důsledný rozvoj hygienických návyků dvouletých dětí, v případě jakýchkoliv nesnází jim poskytují pomoc, asistenci. Učitelky si jsou vědomy individuálních potřeb a vývojových zvláštností dětí ve věku od dvou do tří let.

Šatna je vybavena dostatečně velkým úložným prostorem na náhradní oblečení a hygienické potřeby. Rodiče mohou dětem donést náhradní oblečení a předejít tak jejich případnému diskomfortu.

Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek).

Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami. Učitelky komunikují intenzivně s rodiči, aby společně zabezpečili úspěšnou adaptaci dítěte.

Dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty. Učitelka zastává velmi významnou pozici, stává se zástupcem rodiče, jistotou a oporou dítěte v běžném dění i v budování vztahů s vrstevníky.

Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí. Dvouleté děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou. Učitelky proto tyto formy práce upřednostňují a uplatňují laskavě důsledný přístup, který děti pozitivně přijímají.

V mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

Naše mateřská škola má třídu, která se specializuje na vzdělávání dětí od dvou do tří let, a také 4 třídy, ve kterých probíhá vzdělávání dětí věkově smíšených. Třída pro děti od dvou do tří let je plně vybavena odpovídajícím nábytkem a materiálním zabezpečením pro vzdělávanou věkovou

skupinu. Naším plánem je i nadále pracovat na vybavení tříd s věkově heterogenní skupinou dětí o větší počet hraček určených dětem dvouletým.

Blížší rozpracování obsahuje příloha ŠVP Organizace školního roku, která reaguje na konkrétní situaci v daném školním roce.

4 Organizace vzdělávání

Druh provozu školy: Celodenní

Počet tříd včetně bližší charakteristiky:

Mateřská škola Dětská 920

Třída I.

Věkově heterogenní třída pro děti od dvou do pěti let. Část dětí již má zkušenosti s docházkou do MŠ z minulého školního roku, část dětí dochází do MŠ prvním rokem. Třída je zaměřena na osobnostní rozvoj dítěte.

Třída II.

Věkově heterogenní třída pro děti od tří do šesti let. Děti pokračují v docházce z předešlého školního roku. Menší část jsou nové děti. Třída je zaměřená na postupné osvojování elementárních dovedností v sebeobsluze a osvojení základních pravidel třídy.

Třída III.

Věkově homogenní třída pro děti před nástupem do povinného vzdělávání, včetně vzdělávání dětí s OŠD.

Třída je zaměřena na přípravu na vstup dětí do povinného vzdělávání a osobnostní rozvoj dětí.

Třída IV.

Věkově homogenní třída pro děti dvouleté. Třída je zaměřena na osobnostní rozvoj dítěte a adaptaci dětí na pobyt ve skupině dětí.

Mateřská škola Větrná 1084

Třída I.

Třída s prvky waldorfské pedagogiky. Bližší popis zaměření následuje. Věkově heterogenní třída pro děti od dvou do šesti let.

Třída II.

Třída s prvky waldorfské pedagogiky. Bližší popis zaměření následuje. Věkově heterogenní třída pro děti od tří do sedmi let, včetně vzdělávání dětí s OŠD.

Třída III.

Věkově heterogenní třída pro děti od tří do sedmi let včetně vzdělávání dítěte s OŠD. Vzdělávání ve třídě klade důraz na environmentální výchovu.

Třída IV.

Věkově heterogenní třída pro děti od tří do šesti let. Třída zaměřená na osobnostní rozvoj dítěte.

Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:

Třídy jsou věkově heterogenní a dvě jsou věkově homogenní. Zařazování do tříd dle sourozenecké vazby dle zájmu rodičů.

Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě:

Příprava na pobyt venku, pobyt venku, příprava na oběd, oběd, příprava na odpočinek.

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:

Ředitelka každoročně vydá v dubnu Směrnici k zápisu k předškolnímu vzdělávání pro školní rok, ve které stanoví kritéria a podmínky, podle kterých bude postupovat při rozhodování na základě ustanovení §165 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, o přijetí k předškolnímu vzdělávání v mateřské škole.

Směrnice je zpracována v souladu s § 34 odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Směrnice se zveřejňuje webových stránkách mateřských škol a na nástěnkách ve vestibulu jednotlivých budov.

Popis pravidel organizace individuálního vzdělávání:

Mateřská škola poskytuje individuální vzdělávání, pokud o něj zákonný zástupce dítěte, pro které je předškolní vzdělávání povinné požádá (oznámí to).

Ředitelka mateřské školy po doručení oznámení zákonného zástupce o individuálním vzdělávání ústně doporučí zákonnému zástupci oblasti RVP PV, ve kterých má být dítě vzděláváno a ústně doporučí seznámení s dokumentem Desatero pro rodiče předškolního věku.

Ověření úrovně osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech se bude konat v řádném termínu třetí středu v měsíci listopadu, v případě náhradního termínu druhou středu v měsíci prosinci. Přesný termín bude zákonným zástupcům sdělen ředitelkou mateřské školy telefonicky a emailem týden před termínem ověřování. Zákonný zástupce dítěte, které je individuálně vzděláváno, je povinen zajistit účast dítěte u ověření.

Ověření úrovně osvojení očekávaných výstupů bude probíhat v Mateřské škole, Dětská 920, Ostrava-Poruba. Proběhne formou rozhovoru s dítětem nad knihou a hračkou. Nebude trvat déle než 30 minut. Při ověření bude možná přítomnost zákonného zástupce a povede ho ředitelka mateřské školy. Zákonnému zástupci bude v následném rozhovoru doporučen další postup při vzdělávání.

Ředitelka mateřské školy, kam bylo dítě přijato k předškolnímu vzdělávání, ukončí individuální vzdělávání dítěte, pokud zákonný zástupce dítěte nezajistil účast dítěte u ověření, a to ani v náhradním termínu.

Odvolání proti rozhodnutí ředitele mateřské školy o ukončení individuálního vzdělávání dítěte nemá odkladný účinek. Po ukončení individuálního vzdělávání dítěte nelze dítě opětovně individuálně vzdělávat.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

Filozofií naší školy je předávat a zprostředkovávat dětem základní životní zkušenosti v přirozeném prostředí skupiny vrstevníků, cestou výchovy a vzděláním založeném na principu uspokojování individuálních potřeb a zájmů.

Rozvíjet samostatnost a zdravé sebevědomí, sebejistotu a tvořivost dětí. Položit základy celoživotního vzdělávání všem dětem podle jejich možností. Prosazovat úzkou spolupráci s rodinou.

Pracujeme podle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání a Konkretizovaných očekávaných výstupů RVP PV.

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Výchova a vzdělávání

- Poskytovat kvalitní povinné předškolní vzdělávání
- Poskytovat vzdělávání dětí od dvou let
- Uplatňovat principy společného vzdělávání
- Nabízet alternativní pedagogický směr - waldorfská třída
- Využívat k rozvoji environmentální senzitivity Větrníkovu zahradu – zahradu v přírodním stylu.

Podmínky vzdělávání

- Zdokonalovat věcné podmínky vzdělávání.

Pedagogický tým

- Udržet stálý, kvalitní, vzdělaný a spolupracující pedagogický tým učitelek a asistentek pedagogů, školních asistentek a chův.

Spolupráce s rodinou

- Úzce spolupracovat s rodinou a doplňovat její výchovu.

5.3 Metody a formy vzdělávání

Formy vzdělávání:

Vzdělávání je uskutečňováno ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou. Rozvoj dětského poznání je založen na přímých zážitcích dětí, na vyváženosti spontánních aktivit a řízených činností v menších nebo větších skupinách nebo individuálně, vycházíme z dětské volby, zvědavosti a potřeby objevovat. Organizační forma vzdělávání frontální se zařazuje při vzdělávacích činnostech, které ji vyžadují.

Metody vzdělávání:

Při vzdělávání jsou využívány tyto metody:

- prožitkové a kooperativní učení hrou
- situační učení – srozumitelné a praktické ukázky
- spontánní sociální učení – princip přirozené nápodoby
- didakticky cílené činnosti – motivovaná činnost nabízena dítěti se spontánním a záměrným učením /skupinová i individuální/
- princip vzdělávací nabídky – dítě si samo volí činnost a aktivně se jí účastní

5.4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Dítě se speciálními vzdělávacími potřebami definuje školský zákon 561/2004 Sb. v aktuálním znění a vyhláška 27/2016 v aktuálním znění.

Dítě se speciálními vzdělávacími potřebami

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám dítěte. Děti se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření školou.

Podpůrná opatření

Vyjádření míry organizační, pedagogické a finanční náročnosti podpůrného opatření, podpůrná

opatření se člení podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti do pěti stupňů. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně vychází z Doporučení, která vydává školské poradenské zařízení (PPP nebo SPC).

Podpůrná opatření spočívají v mateřské škole

- poradenské pomoci školy a školského poradenského zařízení,
- úpravě organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání, včetně zabezpečení výuky předmětu speciálně pedagogické péče,
- použití kompenzačních pomůcek a speciálních učebních pomůcek, využívání komunikačních systémů neslyšících a hluchoslepých osob, Braillova písma a podpůrných nebo náhradních komunikačních systémů,
- úpravě očekávaných výstupů vzdělávání v mezích stanovených RVP PV
- vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu,
- využití asistenta pedagoga,
- využití dalšího pedagogického pracovníka, tlumočnicka českého znakového jazyka, nebo možnosti působení osob poskytujících dítěti po dobu jeho pobytu ve škole podporu podle zvláštních právních předpisů, nebo
- poskytování vzdělávání v prostorách stavebně nebo technicky upravených

Naše mateřská škola je zpravidla první instituce, ve které se dítě setkává s kvalifikovanou pedagogickou péčí a učitelka mateřské školy díky každodennímu styku s dítětem a pedagogické diagnostice jako první upozorňuje na případné problémy dítěte. Učitelka mateřské školy ve spolupráci s rodiči iniciuje zahájení procesu odborného posouzení problémů dítěte. Jehož výsledkem může být konstatování, že se jedná o dítě se speciálními vzdělávacími potřebami nebo dítě nadané. Díky včasné odborné pedagogické péči ve spolupráci s odborníky a speciálními pedagogy je dítěti umožněn jeho rozvoj a položen kvalitní základ pro celoživotní vzdělávání.

Méně často se stává, že do mateřské školy nastoupí dítě, u něž jsou speciální vzdělávací potřeby již diagnostikovány. Mateřská škola ve spolupráci s odborníky toto dítě vzdělává.

Cílem je aby se naše mateřská škola se stala inkluzivní .

To znamená, že přijímá a vzdělává ve svých třídách všechny děti bez rozdílů a všem poskytuje stejně kvalitní péči a vzdělání.

Pojetí vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními v mateřské škole

Dítě se speciálními vzdělávacími potřebami potřebuje cíle a záměry vzdělávání maximálně uzpůsobit jeho potřebám a možnostem. Při vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami vychází z Doporučení a do svých vzdělávacích strategií zahrnuje podpůrná opatření

Systém péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP

Přímá podpora - zohlednění individuálních vzdělávacích potřeb

Učitelka mateřské školy nejprve poskytuje dítěti, které má vzdělávací obtíže, tzv. přímou podporu, která slouží ke zmapování možných forem podpory dítěte. Pokud nepostačuje zohlednění individuálních vzdělávacích potřeb a obtíže dítěte vyžadují součinnost více učitelek, je vytvářen plán pedagogické podpory (PLPP).

Podpůrná opatření prvního stupně

Plán pedagogické podpory zpracuje učitelka pro dítě, pokud nepostačuje samotné zohlednění individuálních vzdělávacích potřeb dítěte při vzdělávání.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP

Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení. Jedná se o závazný dokument napomáhající zajištění podpůrných opatření u dítěte (příloha č. 3 k vyhlášce č. 27/2016 Sb.).

Před zpracováním PLPP učitelka mateřské školy o této skutečnosti informuje ředitelku mateřské školy. PLPP zpracovává učitelka mateřské školy od prvního stupně podpůrných opatření a to na základě potřeb úprav ve vzdělávání nebo zapojení do kolektivu. S PLPP je seznámen zákonný zástupce dítěte a všechny učitelky, které dítě vzdělávají. (Součástí tiskopisu PLPP). Obsahuje popis obtíží dítěte, stanovení cílů podpory a způsobů vyhodnocování naplňování plánu. Učitelka mateřské školy vyhodnocuje naplňování cílů PLPP nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření.

Pokud PLPP je vyhodnocen jako neúčinný a problémy a obtíže dítěte dále přetrvávají a jsou překážkou při vzdělávání dítěte, je nutné vyzvat rodiče k vyhledání odborné péče ve školském poradenském zařízení. Školská poradenská zařízení jsou Pedagogicko - psychologické poradny (PPP) nebo příslušná Speciálně pedagogická centra (SPC) pro dané vady.

- Zodpovědná osoba

Jana Honkýšová, proškolená učitelka

Výsledky poradenské pomoci

PPP nebo SPC vypracuje tyto dokumenty:

Zpráva je výsledkem poradenské pomoci školského poradenského zařízení a jsou v ní uvedeny skutečnosti podstatné pro doporučení podpůrných opatření.

Zpráva je určena pouze rodičům.

Doporučení ke vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami je závazný dokument pro úpravu vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami, na základě kterého škola pracuje s podpůrnými opatřeními a žádá o finanční prostředky.

Doporučení obdrží mateřská škola zpravidla datovými schránkami.

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s Doporučením školského poradenského zařízení. Škola může místo doporučeného podpůrného opatření přijmout po projednání s příslušným školským poradenským zařízením a s předchozím písemným informovaným souhlasem zákonného zástupce dítěte jiné podpůrné opatření stejného stupně, pokud to neodporuje zájmu dítěte.

Informovaný souhlas zákonného zástupce

Podmínkou poskytování podpůrného opatření druhého až pátého stupně školou je vždy předchozí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce dítěte. Informovaný souhlas je součástí doručeného Doporučení.

Informovaný souhlas obsahuje

- a) výslovné vyjádření souhlasu s poskytováním podpůrných opatření,
- b) informace o důsledcích, které vyplývají z poskytování podpůrného opatření, zejména o změnách ve vzdělávání v souvislosti s poskytováním podpůrného opatření,
- c) informace o organizačních změnách, které v souvislosti s poskytováním podpůrných opatření mohou nastat
- d) podpis zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka stvrzující, že informacím uvedeným v písmenech b) a c) porozuměl.

Podpůrná opatření škola poskytuje bezodkladně po obdržení Doporučení školského poradenského zařízení a udělení písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce dítěte.

- Zodpovědná osoba

Mgr. Petra Korbelová, ředitelka, MŠ Dětská

Jana Polčáková, zástupkyně ředitelky, MŠ Větrná

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP.

Individuální vzdělávací plán

Individuální vzdělávací plán (IVP) zpracovává mateřská škola pro dítě od druhého stupně podpůrných opatření a to na základě doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) a žádosti zákonného zástupce. IVP vychází ze školního vzdělávacího programu, je to závazný dokument – součást dokumentace dítěte. Obsahuje mj. údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem.

IVP vyhodnocuje ŠPZ ve spolupráci se školou nejméně jednou ročně. Sám je podpůrným opatřením a navíc definuje další podpůrná opatření.

Pokud Doporučení školského poradenského zařízení obsahuje návrh organizační formy s IVP (Individuální vzdělávací plán) vypracuje ho ve spolupráci s učitelkami ředitelka mateřské školy nebo speciální pedagog, který zajišťuje předmět speciálně pedagogické péče. V případě nejasností konzultuje s SCP nebo PPP, které vydalo Doporučení.

Systém péče v případě doručení Doporučení

- Zodpovědná osoba za zajištění informovaného souhlasu s poskytování PO:

Mgr. Petra Korbelová, ředitelka, MŠ Dětská

Jana Polčáková, zástupkyně ředitelky, MŠ Větrná

- Zodpovědná osoba za zajištění PO asistent pedagoga pokud je v Doporučení:

Mgr. Petra Korbelová, ředitelka, certifikovaný lektor inkluze NIDV

- Zodpovědná osoba za tvorbu IVP pokud je v Doporučení:

Mgr. Petra Korbelová, ředitelka, MŠ Dětská

- Zodpovědná osoba za realizaci IVP:

učitelky mateřské školy, které mají dítě s Doporučením ve třídě

- Zodpovědná osoba za vyhodnocování IVP:

Mgr. Petra Korbelová, ředitelka, MŠ Dětská

Předmět speciálně pedagogické péče

Pod pojmem „speciálně pedagogická intervence“ se rozumí zajištění speciálně pedagogické péče pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními, které jsou zaměřeny na oblast logopedických obtíží, řečové výchovy, nácviku sociální komunikace, zrakové stimulace apod.

Mateřská škola poskytuje na pouze na základě Doporučení předmět speciálně pedagogické péče. Speciální pedagog poskytuje konzultace všem učitelkám mateřské školy a rodičům dětí.

Náplň předmětu speciálně pedagogické péče vychází s Doporučení jednotlivých dětí.

Konzultuje své postupy se školským poradenským zařízením, které vydalo Doporučení jednotlivým dětem a jejich logopedy.

Asistent pedagoga

Asistent pedagoga – poskytuje podporu učitelce mateřské školy při vzdělávání dítěte či dětí se SVP v rozsahu podpůrného opatření pouze na základě Doporučení.

Asistent pedagoga poskytuje podporu učitelce mateřské školy, pomáhá při organizaci a realizaci vzdělávání, podporuje samostatnost a aktivní zapojení dítěte do všech činností. Asistent pracuje podle potřeby s dítětem nebo s ostatními dětmi třídy podle pokynů učitelky mateřské školy. O své činnosti si vede stručný záznam v sešitě.

- Zodpovědná osoba za vedení asistenta pedagoga:

učitelky mateřské školy, které mají ve třídě asistenta pedagoga

Normovaná finanční náročnost (NFN) pro poskytování podpůrných opatření

Doporučení může obsahovat i normovanou finanční náročnost pro kompenzační a učební pomůcky a pro personální podporu dětí a učitelů (asistent pedagoga, speciální pedagog).

- Zodpovědná osoba za výkazy NFN na základě Doporučení

Mgr. Petra Korbelová, ředitelka, certifikovaný lektor inkluze NIDV

Kompenzační a speciální učebnice a pomůcky

Doporučení může obsahovat i návrh na využívání kompenzačních a speciálních pomůcek.

Pokud jsou pomůcky určeny pro více dětí, učitelky, které tyto děti vzdělávají, si je půjčují. Pokud má kompenzační a speciální pomůcky k dispozici pouze jedno konkrétní dítě jsou tyto pomůcky

k dispozici přímo na třídě daného dítěte. Ke své práci je taky využívá speciální pedagog v předmětu speciálně pedagogické péče. Pomůcky pro děti s vadami řeči jsou k dispozici v kabinetu MŠ Větrná.

- Zodpovědná osoba za nákup pomůcek dle Doporučení:

Jana Polčáková, zástupkyně ředitelky

- Zodpovědná osoba za využívání kompenzačních pomůcek:

učitelky mateřské školy, které vzdělávají dítě se SVP

Nadané dítě v mateřské škole

Mateřská škola usiluje o vytvoření podmínek pro vzdělávání dětí nadaných.

V předškolním věku dítě prochází obdobím nerovnoměrného a skokového vývoje, mnohdy je těžké odlišit při identifikaci nadání dítěte od akcelerovaného vývoje v určité oblasti. Dítě, které vykazuje známky nadání, musí být dále podporováno.

Mateřská škola zajistí realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory, pokud bude vydáno Doporučení školského poradenského zařízení.

Podmínky vzdělávání dětí nadaných

- spolupráce se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními,
- spolupráce s jinými organizacemi: Středisko Korunka, Sareza, Svět techniky Dolní oblast Vítkovice, knihovna,
- vzdělávání učitelek v oblasti nadání, účast na konferencích k nadání, spolupráce se společností Zadek
- uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání,
- realizaci všech stanovených podpůrných opatření při vzdělávání dětí.

Aktivita pro děti s různým druhem nadáním:

- Šachy do škol
- Dětský pěvecký sbor Zvoneček
- Bruslení

- Keramika
- Zodpovědná osoba:

Lenka Velkoborská, učitelka

5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Priority vzdělávání dětí mladších tří let

1. úzká spolupráce s rodinou,
2. vytvoření podmínek pro zajištění provázanosti režimu dvouletého dítěte v rodině i v mateřské škole,
3. individuální podpora aktivity dětí, zvědavosti, snahy po objevování,
4. při vzdělávání děti nepřetěžovat, nepoškodit je fyzicky ani psychicky,
5. vytváření pevných základů vedoucích k postupnému osamostatňování dětí v oblasti sebeobsluhy a socializace směřující k rozvoji dětské osobnosti.

Podmínky adaptace

Učitelky se zákonnými rodiči projednají a vysvětlí podmínky adaptace dětí. Adaptační proces je maximálně přizpůsoben individuálním potřebám dětí tak, aby si mohly postupně zvykat na nové prostředí, kamarády i pracovníky mateřské školy. Pobyt dítěte v mateřské škole je postupně, po dohodě s rodiči, prodlužován. Pokud dítě v počátku adaptačního období onemocní, je rodičům doporučeno adaptační proces opakovat. Učitelka usiluje o to, aby se děti cítily dobře, spokojeně a bezpečně. Umožní dětem, aby používaly své osobní pomůcky a hračky pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty.

V mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

Rodiče mají možnost před nástupem dítěte do mateřské školy navštívit zahradu mateřské školy, případně pozorovat hry ostatních dětí. Mateřská škola organizuje Den otevřených dveří.

Specifika vzdělávání dvouletých

Stimulace motorických dovedností

V pohybových aktivitách je dítě méně obratné. Motorický vývoj dětí je spojen s potřebou aktivity, projevující se především pohybem – během, poskakováním, lezením, prolézáním apod. Neuspokojené potřeby pohybu mohou vést k napětí, v krajních případech až k neurotickým projevům.

Prostředí mateřské školy i denní režim dětí je proto uzpůsoben tak, aby umožňoval rozvoj pohybových dovedností dětí.

Podpora rozvoje poznávacích procesů

Učitelka mateřské školy respektuje specifika, související s dosahovanou úrovní ve všech oblastech vývoje dítěte. Rozdíly v jednotlivých oblastech vývoje dětí tohoto věku jsou velmi výrazné.

Dvouleté dítě projevuje velkou touhu po poznání, experimentuje, objevuje. Poznává všemi smysly. Vymezuje se vůči ostatním, osamostatňuje se, bývá silně egocentrické. Neorientuje se v prostoru a čase, žije přítomností a situacemi, které ji naplňují.

Dvouleté děti potřebují poznávat svět, který je obklopuje, a chtějí se v něm zorientovat. Pro tyto děti je poznávání okolí běžnou činností a rozvoj poznávacích procesů je pozorovatelný na tom, jak se dítě orientuje v prostoru, čase a jak chápe např. pojem množství. Učitelka musí promýšlet, které podněty dítě potřebuje, aby ho nepřesytily ani nenudily, ale zároveň, aby pro něj byly podněty srozumitelné a děti se jich nebály.

Dvouleté dítě postupně dokáže rozlišit méně, více, polohu nahoře a dole, učí se odhadnout vzdálenost, pracuje s jednoduchými „vkládkami“, puzzlemi a jednoduchými stavebnicemi.

Učitelky úpravou prostředí a nabídkou vhodných činností mohou napomáhat v chápání okolního světa a motivovat je k dalšímu poznávání a učení, stejně tak i učít dítě žít ve společnosti vrstevníků a prostřednictvím jednoduchých pravidel dětem přibližovat normy a hodnoty společnosti.

Rozvoj řeči a komunikace

Z hlediska vývoje řeči je období před dovršením tří let významným obdobím. V tomto věkovém období většina dětí nesprávně vyslovuje, řeč se postupně vytváří. Dvouleté děti rády různě experimentují se slovy, s radostí opakují některá slovní spojení. Velmi důležitý je správný mluvní vzor učitelky.

Učitelky pracují především s krátkými říkankami, které jsou spojovány s rytmičtím či pohybem.

Učení nápodobou, volná hra, experimentování

Hra přináší dítěti radost. Prostřednictvím hry se dítě realizuje, promítá do ní svá vlastní přání a prostřednictvím hry zpracovávají své vlastní zkušenosti a realitu. Děti zkoumají svět nejenom prostřednictvím smyslů, ale také pohybových aktivit, objevují, zkoumají různé materiály, předměty, prozkoumávají prostor, ale také poznávají sami sebe i ostatní lidi. Děti se v tomto období učí především experimentováním, objevováním a nápodobou.

Přítomnost učitelky usnadňuje hru s vrstevníky, jejím prostřednictvím mohou být děti v častějším kontaktu, přestože v tomto období převládají spíše hry paralelní (vedle sebe).

Učitelky připravují vzdělávací nabídku pro dvouleté děti úpravou prostředí, výběrem vhodných hraček a pomůcek.

Podpora rozvoje prosociálních dovedností

Pro dvouleté dítě je zařazení do mateřské školy nejčastěji první sociální zkušeností mimo širší rodinu. Obvykle se projevuje silnější potřebou vazby na dospělou osobu. Poznává nové vzorce chování dospělých i vrstevníků, vymezuje si vlastní prostor, přijímá vymezené hranice a nové role.

Učitelka mateřské školy a chůva zastává velmi významnou pozici, stává se zástupcem rodiče, jistotou a oporou dítěte v běžném dění i v budování vztahů s vrstevníky.

Metody a formy pedagogické práce

Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí. Učitelka využívá přítomnosti chůvy k zajištění organizace individuálního vzdělávání a vzdělávání skupinovou organizační formou.

Děti často vyžadují opakování známých činností, učitelky nastaví ve třídě pravidelné rituály, které dětem vytvoří pocit bezpečí.

Dítě mladší tří let se soustředí krátkou dobu, proto učitelka délku činností tomu uzpůsobí a činnosti pravidelně střídají. Je potřeba sladit spontánní činnosti s řízenými.

Nejvíce času děti budou trávit volnou hrou a pohybem.

Obsah vzdělávání dvouletých dětí je rozpracován v TVP.

6 Vzdělávací obsah

6.1 Integrované bloky

6.1.1 Slavíme

Název integrovaného bloku	Slavíme
Oblast	Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost
Charakteristika integrovaného bloku	<p>V tomto bloku si děti posílí kladný vztah k tradicím. Dozví se, jaké svátky se slaví u nás i ve světě. Dále se děti učí projevit své emoce, empatii a toleranci vůči jiným dětem. Osvojí si základní společenské návyky a postoje.</p> <p>Naučí se vyjadřovat prostřednictvím hudebních činností, prezentovat se se svými výrobky a dovednostmi před rodiči a ostatními dětmi a upřímně poblahopřát rodinným příslušníkům a vrstevníkům.</p> <p>Dítě obohacuje vrstevníky o vlastní zvyky a tradice, které jsou ostatními akceptovány.</p>
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<p>Jsme školáci!</p> <p>Všechno nejlepší k narozeninám.</p> <p>Přijel Svatý Martin.</p> <p>Přišel k nám Mikuláš.</p> <p>Advent, období kouzel.</p> <p>Těšíme se na Vánoce.</p> <p>My tři králové jdeme k vám.</p> <p>Oslavujeme Velikonoce.</p> <p>Co dát mamince k svátku?</p> <p>Těšíme se na karneval.</p> <p>Máme svátek. Hurá!</p> <p><u>Waldorfské svátky:</u></p> <p>Září: Sv. Václav</p> <p>Říjen: Sv. Michal</p> <p>Listopad: Sv. Martin</p> <p>Prosinec: Období Adventu a Vánoc</p>

Název integrovaného bloku	Slavíme
	Leden: Tři králové Únor: Masopust Březen: Jarní slunovrat Duben: Velikonoce Květen: Otevírání studánek, období letnic a svatodušních svátků Červen: Sv. Jan, letní slavnosti

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	rozvoj společenského i estetického vkusu	vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)

6.1.2 Moje rodina

Název integrovaného bloku	Moje rodina
Oblast	Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost
Charakteristika integrovaného bloku	Tento blok je zaměřen na představení své rodiny a vztahů mezi jednotlivými příslušníky. Dítě se naučí názvy a vazby mezi jednotlivým rodinnými členy. Dále budeme rozvíjet citové vztahy dítěte. Budeme se snažit, aby si dítě uvědomilo důležitost a význam rodiny. Dítě bude mít možnost představit svůj pokojíček a vybavení svým kamarádům i paní učitelce. Také hlouběji pozná povolání svých rodičů, ale seznámí se i s ostatními profesemi a náčiním pro ně potřebným.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Znám členy své rodiny. Ten dělá to a ten zas tohle. Představím vám svůj pokojíček.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání	prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	agresivitu apod.) pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat

6.1.3 Pojdme se seznámit

Název integrovaného bloku	Pojďme se seznámit
Oblast	Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost
Charakteristika integrovaného bloku	Integrovaný blok je zaměřen na adaptační období a jeho cílem je především usnadnit dětem vstup do nového prostředí, seznámit se s novými kamarády a změnami v prostředí třídy i mateřské školy. Děti budou seznámeny s třídními rituály, uspořádáním dne v mateřské škole a budou vytvořena pravidla jednotlivých tříd. Nezapomeneme se seznámit s novými hrami a hračkami i prostředím mateřské školy a jejími zaměstnanci. Zaměříme se na navazování kamarádských vztahů mezi dětmi a rozvoj komunikativních dovedností. Děti se seznámí se základními pravidly bezpečného chování při pobytu v mateřské škole, na zahradě mateřské školy a při vycházkách do okolí mateřské školy.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Seznamte se s kamarády. Mám své místo. Poznáváme prostředí. Jaké máme rituály? Co budeme dělat během dne? Seznamte se s hračkami. Kdo je s námi ve škole? Jak se mám chovat v MŠ. Chováme se bezpečně. Učíme se správnou hygienu.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřít se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)

6.1.4 Ve zdravém těle, zdravý duch

Název integrovaného bloku	Ve zdravém těle, zdravý duch
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika

Název integrovaného bloku	Ve zdravém těle, zdravý duch
Charakteristika integrovaného bloku	<p>Toto téma obsahuje oblasti, které podporují zdravý vztah ke svému tělu, ale také ukazují dětem, že je důležité být zdravý i duševně.</p> <p>Naučíme děti, jak si uspořádat volný čas, jakými aktivitami jej obohatit a co naopak vypustit.</p> <p>Motivujeme děti ke sportování, seznamujeme je i s méně známými sporty, jak letními tak zimními, zabýváme se tématem Olympijských her.</p> <p>Nezapomínáme ani na stravu, která je pro tělesné a duševní zdraví neméně důležitá.</p> <p>Záměrem je osvojit si znalosti důležité k podpoře zdraví, osobní pohody a vytvářet zdravé životní návyky, které jsou důležité pro základ zdravého životního stylu.</p>
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<p>Už vím, co mám jíst.</p> <p>Sport nás baví.</p> <p>Zůstaň zdravý a fit.</p> <p>Co mám dělat, když se zraním?</p> <p>Chceme vyhrát olympiádu!</p> <p>Koukej, jaké mám svaly!</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	rozvoj schopnosti sebeovládání	uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
má základní dětskou představu o tom, co je v	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako	rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí;

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	základů zdravého životního stylu	chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých

6.1.5 Moje tělo a péče o něj

Název integrovaného bloku	Moje tělo a péče o něj
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika
Charakteristika integrovaného bloku	V tomto bloku se dítě dozvídá o svém těle, učí se o něj starat a správně s ním zacházet. Dále vedeme dítě tak, aby vnímalo své fyzické možnosti a pomáhalo sobě i ostatním překonávat překážky. Snažíme se, aby dítě o své tělo pečovalo, rozvíjelo svoje dovednosti, učilo se postarat o své zdraví, hledalo cesty, jak být zdravý a chápalo nemoci své i druhých. Seznámení se s průběhem ošetření u lékaře, může pomoci dětem zvládnout strach z vyšetření, kterým mohou trpět například z důvodu nedostatku znalostí.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Chci být zdravý. Jak to chodí v nemocnici. Poznáváme lidské tělo.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	uvědomění si vlastního těla	pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním	postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ocenění	činností a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	
chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)

6.1.6 Moje město

Název integrovaného bloku	Moje město
Oblast	Dítě a jeho psychika, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	V rámci tohoto bloku se děti naučí sdělit své jméno, příjmení a adresu. Budou schopny popsat zda bydlí v bytě nebo domě a v jakém prostředí se jejich bydliště nachází. Zaměříme se na okolí bydliště i mateřské školy, pojmenujeme si významné budovy a památky nejen v blízkém okolí. Děti se seznámí s pojmy město a vesnice a rozdíl mezi nimi. Věnovat se budeme i možnostem dopravy, dopravním prostředkům a rizikům při cestování.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Vím, kde bydlím. Jezdíme bezpečně. Jaké máme významné budovy a památky?

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)

6.1.7 Malý objevitel

Název integrovaného bloku	Malý objevitel
Oblast	Dítě a jeho psychika, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	V tomto integrovaném bloku budeme u dětí rozvíjet intelektový a tvořivý prvek osobnosti. Seznamujeme děti s místem a prostředím ve kterém žijí, vedeme je k pozitivnímu vztahu k němu. Společně objevujeme a poznáváme naši Zemi i vesmír, také ostatní země, lidi a jejich kultury. Také se zaměříme na informační technologie a knihy, podpoříme k nim vytváření kladného vztahu jako základ celoživotního vzdělávání. V tomto bloku se zaměříme i na pohádky, které lze rozpracovat různými způsoby.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Putujeme vesmírem. Známe svou planetu.

Název integrovaného bloku	Malý objevitel
	<p>Pojďme poznávat technologie. Poznáváme jiné země a kultury. Chci vědět víc o knížkách. Putujeme z pohádky, do pohádky.</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	poznávání jiných kultur	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí	porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
dovede využít informativní a komunikativní	vytváření základů pro práci s informacemi	poznat některá písmena a číslice, popř. slova

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)		
ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	poznat napsané své jméno
je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí

6.1.8 Environmentální výchova

Název integrovaného bloku	Environmentální výchova
Oblast	Dítě a jeho psychika, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	V rámci tohoto integrovaného bloku budou děti seznamovány s přírodou. Zaměříme se na pozorování změn v počasí, ovoce a zeleninu dozrávající v daném ročním období a faunu a flóru. Dále se děti učí o třídění odpadu a recyklaci různých materiálů. V tomto období si děti posílí kladný vztah k přírodě a dozví se, jak se k ní správně chovat. S dětmi také oslavíme Den Země, při kterém se děti dozví, jak se o naši planetu starat.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Co nám přináší jaro? (flóra, fauna, počasí) Co nám přináší léto? (flóra, fauna, počasí) Co nám přináší podzim? (flóra, fauna, počasí) Co nám přináší zima? (flóra, fauna, počasí) Jak se máme starat o naši Zemi? Známe svou planetu. Třídíme odpady, recyklujeme. Slavíme Den Země.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	všímat si změn a dění v nejbližším okolí
chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevědomost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)

6.2 Popis zpracování třídního vzdělávacího programu

Třídní vzdělávací programy tvoří učitelky jednotlivých tříd na období jednoho školního roku. Součástí TVP je také vygenerovaný dokument, který obsahuje název a období realizace integrovaného bloku včetně kompetencí, dílčích cílů a očekávaných výstupů. Prostřednictvím tohoto učitelky připravují vzdělávací nabídku a následně provádějí evaluaci.

Realizace celého třídního vzdělávacího programu vychází především z prožitkového učení, učení hrou a činnostmi, experimentování a z pokusů.

Třídní vzdělávací programy obsahují charakteristiky jednotlivých tříd, ve které učitelka uvede, na které cíle se její třídní vzdělávací program zaměří, jaké jsou materiální podmínky jednotlivých tříd, jaké metody a formy práce budou upřednostňovány. Třídy s prvky waldorfské pedagogiky zpracovávají svůj třídní vzdělávací program v soupadu s waldorfskou pedagogikou. Třídní vzdělávací program uvádí jaké materiály budou při práci využívány (metodiky, Rok s barevnými kamínky aj.) a jaké specifické činnosti dětem v dané třídě učitelka nabízí (komunitní kruh, jóga, prevence logopedických vad apod.).

Při zpracování třídního vzdělávacího programu učitelka vychází z integrovaných bloků školního vzdělávacího programu a jejich vzdělávacích záměrů. Vzdělávací záměr integrovaného bloku učitelka v třídním vzdělávacím programu zpracovává v jednotlivých tématech. K naplnění záměru a cílů integrovaného bloku učitelka volí vlastní témata, která jsou vhodná pro děti v její třídě (respektuje věková specifika a potřeby dětí). Je na učitelce kolik témat k naplnění vzdělávacího záměru integrovaného bloku zvolí. Obsahem bude téma odpovídat věku, možnostem, zájmům a potřebám dětí dané třídy.

Jednotlivá témata integrovaných bloků v třídních vzdělávacích programech jsou vybírána tak, aby byla dětem blízká a bezprostředně reagovala na každodenní realitu života dětí. Celý tematický celek je propojován tím, co dítě každodenně vidí a prožívá. Doba trvání jednotlivých témat není stanovená časem, vychází pouze z obsahu realizovaného tématu.

Cíle jednotlivých témat vychází z pěti oblastí Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Učitelky formulují dílčí vzdělávací cíle a očekávané výstupy k jednotlivým tématům.

Vzdělávací nabídka třídních vzdělávacích programů

K jednotlivým tématům třídního vzdělávacího programu chystá učitelka vzdělávací nabídku.

Pravidla pro zpracování vzdělávací nabídky k tématu:

- nabízejí diferenciovanou vzdělávací nabídku dle věkových zvláštností
- jsou založeny na metodách přímých zážitků

- využívají dětské zvědavosti a potřeby objevovat
- vedou děti k individuální práci s vytvořením podmínek pro činnosti dítěte
- probouzí v dítěti zájem a chuť dívat se kolem sebe, naslouchat, objevovat, ale i odvahu ukázat co všechno už samo umí, zvládne, dokáže
- nepředkládá dětem jen hotové návody, ale naopak jim umožňuje hledat samostatné cesty tvořivým myšlením a vlastními nápady
- rozpracování témat odpovídá základním požadavkům pro výchovu a vzdělávání dětí předškolního věku
- pokud je ve třídě dítě, které má jako podpůrné opatření určeno asistenta pedagoga, plánují učitelky vzdělávací aktivitu, kterou budou realizovat s využitím asistent pedagoga
- přípravu vzdělávací nabídky učitelky operativně dotvářejí a upravují
- spolupracují obě učitelky na třídě
- krátkodobé plány jsou sestavovány tak, aby respektovaly hlavní cíle předškolního vzdělávání:
 1. rozvíjení dítěte a jeho schopnosti učení
 2. osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
 3. získání osobní samostatnosti, schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí

Do vzdělávacích nabídek je zakomponován povinný obsah pěti interakčních oblastí, které reflektují na vývoj dítěte, jeho přirozený život, zrání i učení, zajišťují propojení dílčích cílů a dosažených kompetencí dítěte.

Mateřská škola nabízí dětem tyto další didakticky zacílené činnosti:

- hudebně – pohybové aktivity → rozvíjí hudební a pohybové dovednosti dětí

- dramatické aktivity → rozvíjí dramatické schopnosti dětí

- výtvarné činnosti → aktivita zaměřená na výtvarné činnosti podporující tvořivost, fantazii, tvůrčí myšlení. Učitelka zde má možnost individuálně pracovat s dětmi nadanými a dále tak rozvíjet jejich schopnosti.

6.3 Dílčí projekty a programy

- Dílčí vzdělávací program „Jak si pejsek a kočička hráli s písmenky“ je zaměřen na rozvoj sluchového vnímání, sluchovou analýzu.
- Dílčí vzdělávací program „Kamarádi“ metodami dramatické výchovy vede děti k hodnotám, na kterých je založena naše společnost.
- Dílčí vzdělávací program „Barevné setkávání“ má za cíl zajímavým a tvořivým způsobem seznámit děti s uměleckými díly.
- Dílčí vzdělávací program „Doprava – auta všude kolem nás“ je zaměřen na dopravní výchovu.
- Vzhledem k narůstání počtu dětí z cizojazyčného a dvojjazyčného prostředí je zpracován dílčí vzdělávací program „Odlišnost obohacuje“.
- Plán rozvoje předčtenářské gramotnosti
- Plán rozvoje předmatematické gramotnosti
- Projekt Větrníkova zahrada – zahrada v přírodním stylu

Během školního roku jsou vypracovávány další dílčí programy v rámci grantových řízení.

7 Systém evaluace

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
Koncepce a rámec školy	Mateřská škola má vzdělávací program (ŠVP), který vychází z vize a koncepce rozvoje školy a je v souladu s kurikulárními dokumenty (RVP PV); jeho cíle jsou srozumitelné pro pedagogy i rodiče. Kritéria v této oblasti kladou důraz na jasná pravidla a mechanismy, s jejichž pomocí vedení mateřskou školu řídí a které umožňují efektivní organizaci školy a její rozvoj a zajišťují, že mateřská škola je bezpečné, příjemné a vstřícné místo pro efektivní vzdělávání a osobnostní rozvoj dětí.	Hodnocení školního roku. Výroční zpráva školy.	1x ročně.	Ředitelka MŠ.
Pedagogické vedení školy	Vedení školy aktivně řídí, pravidelně monitoruje a vyhodnocuje práci školy a přijímá účinná opatření. Vedení školy aktivně vytváří zdravé školní klima – pečuje o vztahy mezi pedagogy, dětmi i vzájemné vztahy mezi pedagogy a dětmi a jejich rodiči a o vzájemnou spolupráci všech aktérů.	Pozorován a rozhovory se zaměstnanci. Hospitační činnost u pedagogů. Kontrolní činnost u správních zaměstnanců. Pedagogické porady. Návštěvy a jednání s nadřízenými orgány. Pohovory se zaměstnanci. Hodnotící list zaměstnanců - viz kolektivní smlouva.	1x ročně. Hospitace, porady - viz plán.	Ředitelka MŠ, zástupkyně ředitelky MŠ
Kvalita pedagogického sboru	Pedagogové jsou pro svou práci kvalifikovaní a odborně zdatní a ke své práci přistupují profesionálně. Pedagogové důsledně uplatňují při komunikaci s dětmi, rodiči a kolegy vstřícný, respektující přístup. Pedagogové aktivně spolupracují a poskytují si vzájemně podporu a zpětnou vazbu. Pedagogové podporují rozvoj demokratických hodnot a občanské	Pozorován a rozhovory se pedagogy. Hospitační činnost. Pedagogické porady. Návštěvy a jednání s nadřízenými orgány. Pohovory se pedagogy. Sebereflexe práce učitelky. Rozhovory při každodenním styku se zákonnými zástupci. Uplatňování námětů a připomínek	Průběžně - pozorování, rozhovory. Sebereflexe práce učitelky - průběžně.	Ředitelka MŠ. Zástupkyně ředitelky MŠ.

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
	angažovanosti. Pedagogové aktivně spolupracují na svém profesním rozvoji.	zákonných zástupců.		
Vzdělávání a vzdělávací výsledky	Pedagogové systematicky promýšlejí a připravují výuku v souladu s vědomostními, dovednostními i postojovými cíli definovanými v kurikulárních dokumentech školy a potřebami žáků. Pedagogové systematicky sledují vzdělávací pokrok každého žáka a při plánování a realizaci výuky zohledňují individuální potřeby žáků.	Evaluace TVP po ukončení tématu. Záznamy o dítěti. Portfolio dítěte. Plán vzdělávání pro děti s odloženou školní docházkou. IVP pro děti se SVP. Výtvarné artefakty. Záznamy grafických prvků. Pozorování dětí.	Evaluace TVP - po ukončení tématu. Záznamy o dítěti - průběžně, minimálně 2x ročně. Portfolio dítěte - průběžně, minimálně 2x ročně. Plán vzdělávání pro děti s OŠD - 1x ročně. IVP pro děti se SVP - 2x ročně.	Učitelky MŠ.
Podpora dětí při vzdělávání (rovné příležitosti)	Mateřská škola vytváří každému dítěti a jeho rodině rovné příležitosti ke vzdělávání bez ohledu na jeho pohlaví, věk, etnickou příslušnost, kulturu, rodný jazyk, náboženství, rodinné zázemí, ekonomický status nebo potřebu podpůrných opatření. Mateřská škola poskytuje	Záznamy o dítěti. Portfolio dítěte. Plán vzdělávání pro děti s odloženou školní docházkou. IVP pro děti se SVP. Výtvarné artefakty. Záznamy grafických prvků. Pozorování dětí. Konzultace s rodiči. Rozhovory při	Záznamy o dítěti - průběžně, minimálně 2x ročně. Portfolio	Učitelky MŠ.

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
	<p>účinnou podporu všem dětem s potřebou podpůrných opatření. Mateřská škola věnuje patřičnou pozornost osobnostnímu rozvoji dětí, rozvíjí u nich otevřenost, toleranci a respekt vůči jinakosti a dbá na to, aby žádné dítě nebylo vyčleňováno z kolektivu.</p>	<p>každodenním styku s rodiči.</p>	<p>dítěte - průběžně, minimálně 2x ročně. Plán vzdělávání pro děti s OŠD - 1x ročně. IVP pro děti se SVP - 2x ročně. Konzultace s rodiči - minimálně 2x ročně, v případě potřeby častěji.</p>	